

InfoGozd - Skrbno z gozdom

Št. 6, letnik 3 (2022)

Naslov

InfoGOZD – Skrbno z gozdom

Datum objave spletne publikacije

28. junij 2022

Založnik

Gozdarski inštitut Slovenije,
Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 (0)1 200 78 17

Odgovorni urednik

Matevž Triplat

Odgovorna oseba

dr. Nike Krajnc

Tehnični uredniki

Katarina Flajšman, Jaša Saražin, Urban Žitko

ISSN številka

2738-5035

<https://wcm.gozdis.si/>

Vsebina

Izrazit dvig cen žagarskih proizvodov v Sloveniji	4
Cene gozdnih lesnih sortimentov na slovenskem trgu v MAJU 2022	10
Trg lesnih peletov v Sloveniji v letu 2021	16
Obiskali smo ElmiaWood 2022	22

Izrazit dvig cen žagarskih proizvodov v Sloveniji

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
dr. Peter Prislan, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

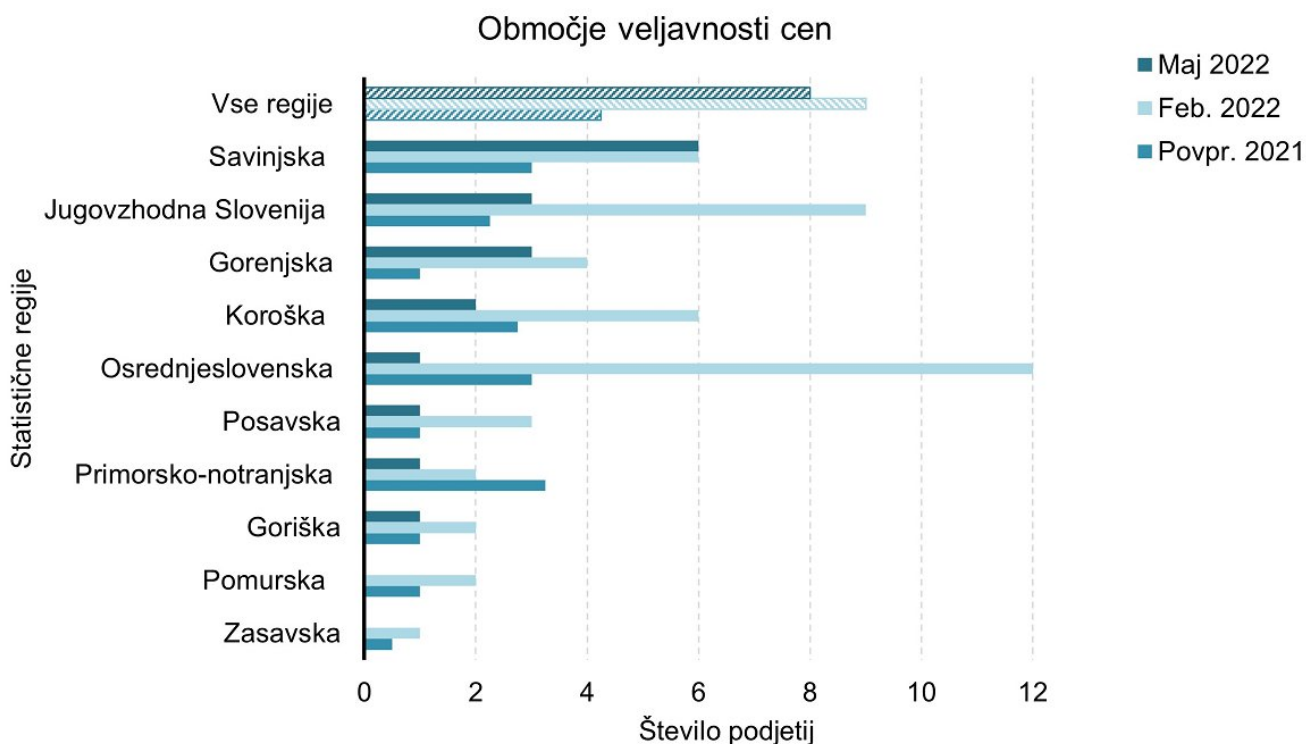
Objavljeno na spletu 08.06.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0029>)

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije smo v letošnjem maju opravili šesto raziskavo prodajnih cen žaganega lesa iglavcev v Sloveniji in drugo v letošnjem letu. V tokratnem poročilu prikazujemo rezultate iz ankete, kjer navajamo prodajne cene (brez vključenega DDV in prevoza) posameznih proizvodov za mesec MAJ 2022.

Vprašalnik o majskih cenah žagarskih proizvodov je bil posredovan na 236 elektronskih naslovov. Vprašalnik je izpolnilo 24 podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo žaganega lesa iglavcev. V anketi so tokrat prevladovala podjetja, katerih prodajne cene žagarskih proizvodov iglavcev veljajo po celotni

državi ter v savinjski regiji (slika 1).

Slika 1: Območja veljavnosti cen žagarskih proizvodov po statističnih regijah Slovenije, ki smo jih pridobili v februarju in maju 2022 ter povprečje za leto 2021.

Največ sodelujočih podjetij (63 %) povprečno letno proizvede do 5.000 m³ žaganega lesa iglavcev, z 17 % sledijo podjetja s povprečno letno proizvodnjo od 5.000 do 10.000 m³ žaganega lesa iglavcev.

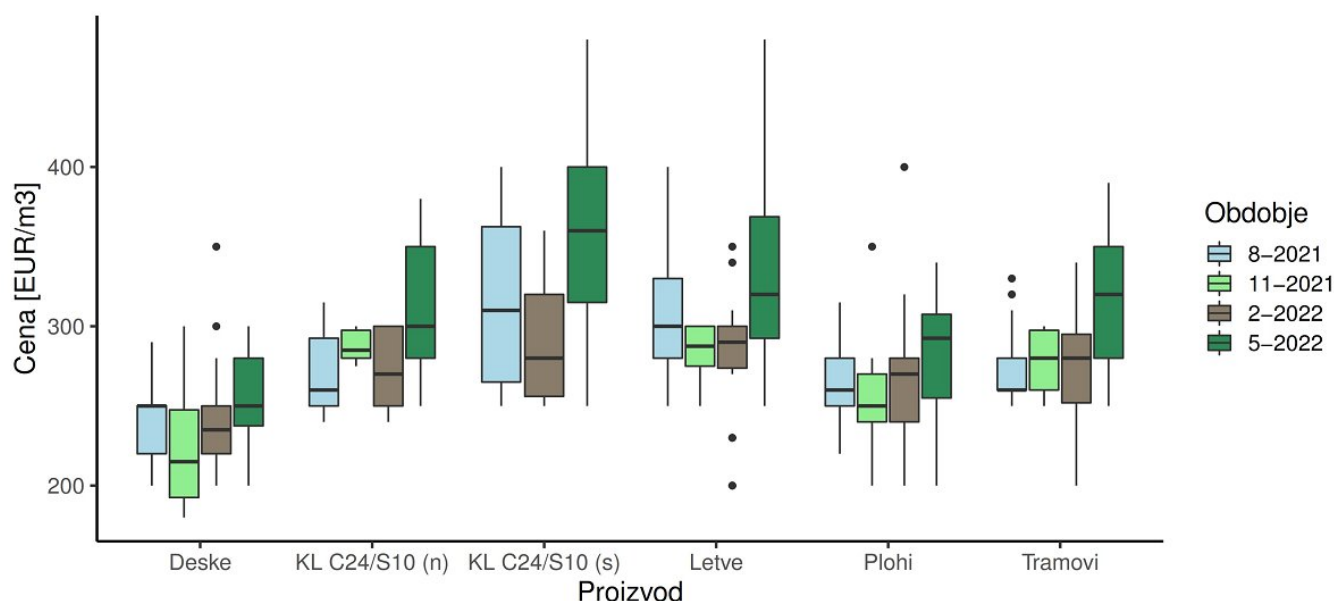
Vsi sodelujoči v anketi pa prodajnih cen žagarskih proizvodov niso posredovali, temveč so sodelovali le pri prvem delu vprašalnika. Cene žagarskih proizvodov nam je v tokratni anketi posredovalo 16 podjetij. V nadaljevanju prikazujemo cene za žagarske proizvode za maj in februar 2022, za katere smo v tokratnem zbiranju pridobili podatke od vsaj petih anketirancev (preglednica 1).

		Februar 2022		Maj 2022	
		<i>n</i>	Mediana (EUR/m ³)	<i>n</i>	Mediana (EUR/m ³)
Konstruktivski les					
<i>Smreka</i>	Deske 24 mm in 38 mm, nesusene	21	230	12	250
	Konstruktivski les C24/S10, nesusen	13	270	9	300
	Konstruktivski les C24/S10, sušen	7	280	7	360
	Letve 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 mm) brez oznake CE, sušene	11	280	8	335
	Letve 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 mm) z oznako CE, sušene	9	300	6	310
	Plohi 48 mm, nesuseni	18	270	11	285
	Plohi 80 mm, nesuseni	14	268	7	300
	Tramovi 140 x 140 mm (do 5 m), nesuseni	18	280	11	320
	Tramovi 140 x 140 mm (nad 6 m), nesuseni	17	280	9	320
Nekonstruktivski les (robljen)					
<i>Smreka</i>	Četrtaki ali Morali 38x76mm ali 76x76mm, nesuseni	15	270	8	295
	Deske 20 - 28 mm I-II, nesusene	14	240	10	270
	Plohi 48 mm (širina 100-200) I-II, nesuseni	15	280	10	320
	Tram (greda) 120 x 140 mm (3 - 5 m), nesusen	17	280	9	300
<i>Jelka</i>	Četrtaki ali Morali 38x76mm ali 76x76mm, nesuseni	12	265	9	300
	Deske 20 - 28 mm I-II, nesusene	12	240	9	260
	Plohi 48 mm (širina 100-200) I-II, nesuseni	12	270	7	320
	Tram (greda) 120 x 140 mm (3 - 5 m), nesusen	13	270	7	285
Nekonstruktivski les (nerobljen)					
<i>Smreka</i>	Deske 24 mm – krajniki nesusene	13	210	-	-
	Deske 24 mm – ozke, nesusene	17	220	8	250
	Deske 24 mm – široke, nesusene	17	230	8	255
<i>Jelka</i>	Deske 24 mm – krajniki nesusene	9	220	-	-
	Deske 24 mm – ozke, nesusene	11	220	6	245
	Deske 24 mm – široke, nesusene	11	230	6	250

Preglednica 1: Povprečne in srednje (mediana) vrednosti izbranih žagarskih proizvodov iglavcev za meseca februar in maj 2022 (prikazujemo prodajne cene v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza)

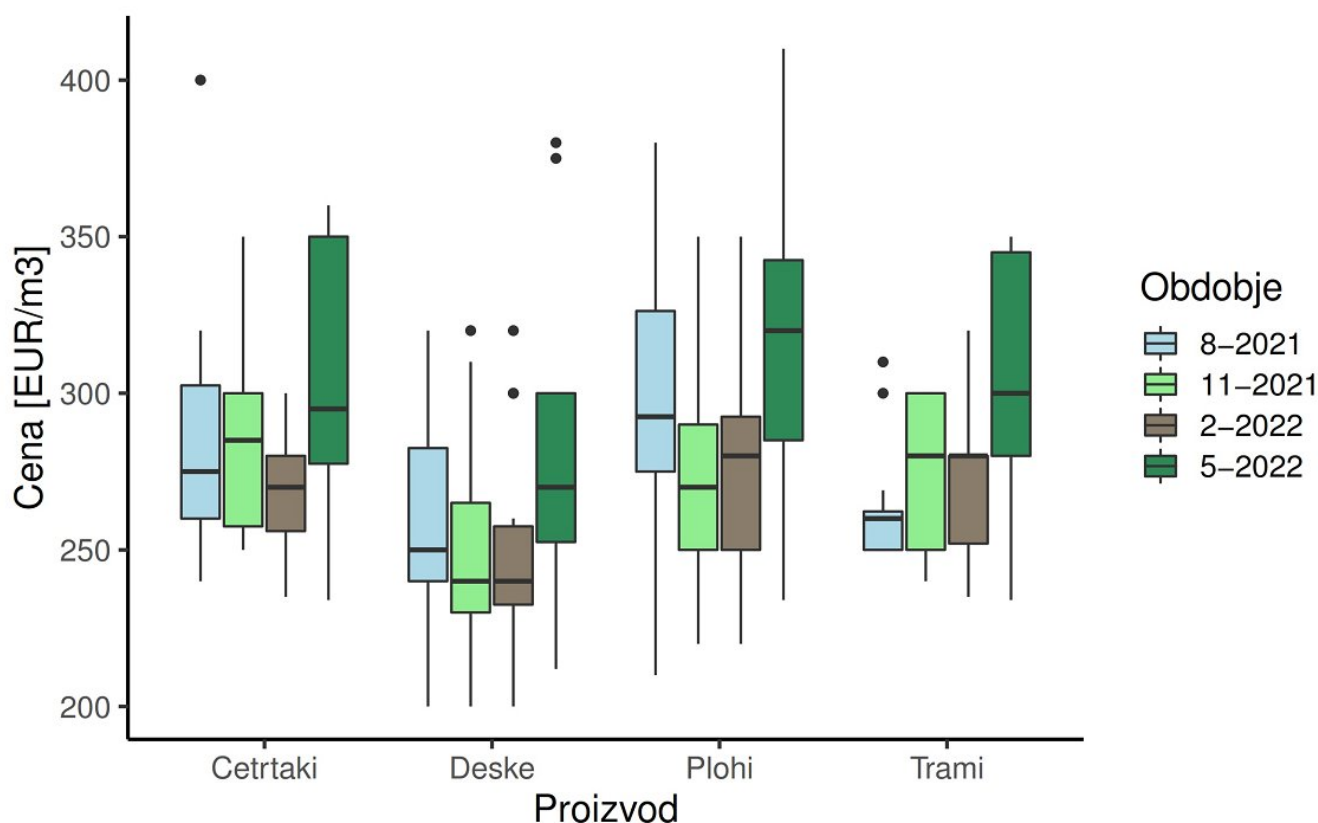
Rezultati ankete kažejo, da so se v maju 2022 cene žaganega lesa smreke za konstrukcijske namene zvišale pri vseh proizvodih v primerjavi s februarjem 2022 (slika 2). Cene posameznih proizvodov so tako višje za 3 do 29 %. Najbolj so se cene zvišale za sušen konstruktivski les C24/S10, v maju je srednja vrednost znašala kar 360 €/m³ brez DDV. Na 335 €/m³ brez DDV (mediana) so se zvišale tudi cene sušenih letev širine 50/30-50/50 mm in dolžine 3-5 mm brez oznake CE (+20 % glede na februar 2022). Najmanj, za 3 %, pa so se v maju v primerjavi z letošnjim februarjem cene zvišale pri sušenih letvah širine 50/30-50/50 mm in dolžine 3-5 mm z oznako CE. V maju letos je srednja vrednost vseh

zbranih cen za žagan konstrukcijski les smreke znašala 300 €/m³ brez DDV, v maju 2021 pa je ta cena znašala 220 €/m³ brez DDV. Letošnje majske cene posameznih proizvodov lesa smreke za konstrukcijske namene so se v primerjavi z majem 2021 zvišale za 20 do 50 %, najbolj pri tramovih in plohih.

Slika 2: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih prodajnih cen za konstrukcijski les smreke za mesec avgust in november 2021 ter februar in maj 2022. Navedeni so podatki za sledeče proizvode: Konstrukcijski les C24/S10, nesušen (KL C24/S10 (n)); Konstrukcijski les C24/S10, sušen (KL C24/S10 (s)); Deske 24 mm in 38 mm, nesušene (Deske); Plohi 48 mm in 80 mm, nesušeni (Plohi); Tramovi 140 x 140 mm (do 5 m in nad 6 m), nesušeni (Tramovi); Letve 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 mm) z oznako CE, sušene (Letve). Prodajne cene so prikazane v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza.

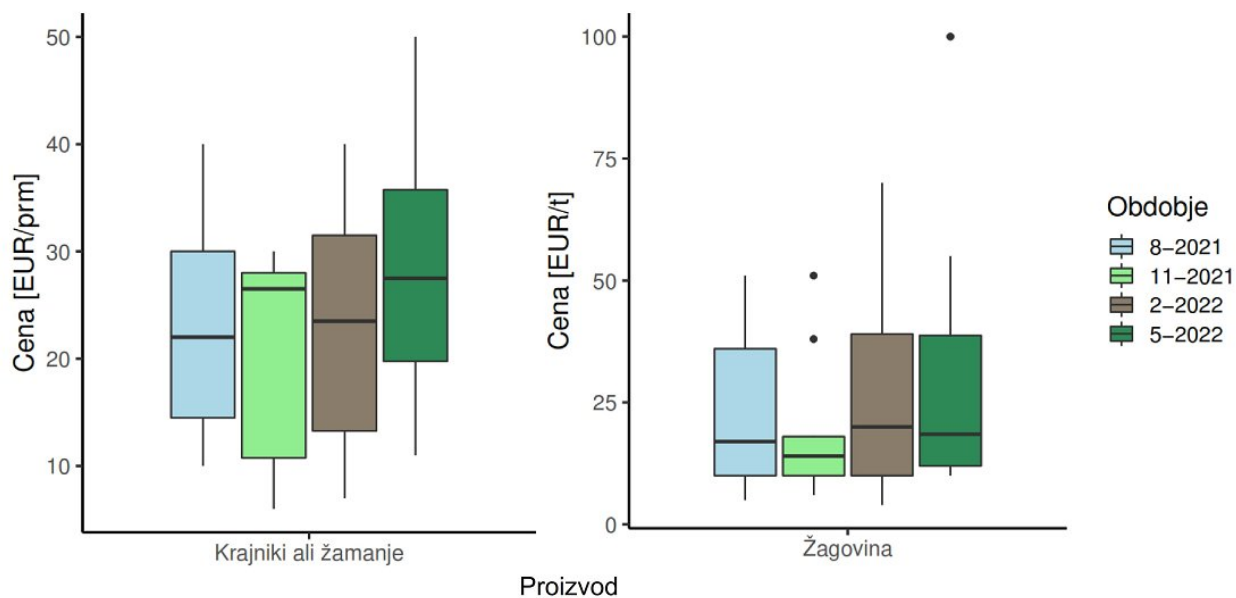
Cene nekonstrukcijskega robljenega lesa so se zvišale tako pri smreki kot pri jelki v primerjavi s februarjem 2022 (slika 3). Zvišanje cen se pri obeh drevesnih vrstah giblje med 6–19 %; največje zvišanje cen v primerjavi z letošnjim februarjem smo zaznali pri nesušeni plohi smreke in jelke dimenzije 48 mm in tipa I–II, katerih majska srednja vrednost zbranih cen znaša 320 €/m³ brez DDV. Srednje vrednosti cen se sicer pri proizvodih v skupini nekonstrukcijski robljen les v maju gibajo med 260 in 320 €/m³ brez DDV, najnižjo vrednost dosegajo deske, najvišje pa plohi. V maju letos je srednja vrednost vseh zbranih cen za žagan nekonstrukcijski robljen les smreke in jelke znašala 300 €/m³ brez DDV, v maju 2021 pa je ta cena znašala 220 €/m³ brez DDV. V primerjavi s cenami v maju 2021, so se cene v letošnjem maju za posamezne proizvode zvišale od 4 do 56 %, največ pri plohih jelke dimenzije 48 mm in tipa I–II, najmanj pa pri deskah smreke dimenzije 20–28 mm, tipa I–II.

Slika 3: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti zbranih cen za nekonstrukcijski robljen žagan les smreke za mesec avgust in november 2021 ter februar in maj 2022. Navedeni so podatki za sledeče proizvode: Trami (grede) 120 x 140 mm (3 - 5 m), nesušeni; Četrtaki ali Morali 38x76mm ali 76x76mm, nesušeni; Plohi 48 mm (širina 100-200) I-II, nesušeni; Deske 20 - 28 mm I-II, nesušene. Prodajne cene so prikazane v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza.

Tako kot druge cene žaganega lesa iglavcev katere spremljamo, so se v maju zvišale tudi cene nekonstrukcijskega nerobljenega žaganega lesa smreke in jelke. Srednja vrednost cen nesušenih ozkih in širokih desk dimenzije 24 mm, ki jih uvrščamo v to skupino žaganega lesa, se pri smreki v maju giba med 250 in 255 €/m³ brez DDV, pri jelki podobno in sicer med 245 in 250 €/m³ brez DDV. V maju letos je srednja vrednost vseh zbranih cen za žagan nekonstrukcijski nerobljen les smreke in jelke znašala 250 €/m³ brez DDV, v maju 2021 pa je ta cena znašala 160 €/m³ brez DDV. V primerjavi z lanskim majem, so se cene desk, zvišale za 47 do 63 %, najbolj pri jelovih ozkih deskah in prav tako pri smrekovih (+56 % v primerjavi z majem 2021).

Cene žagarskih ostankov nam je tokrat posredovalo 10 sodelujočih podjetij. Srednja vrednost zbranih cen za krajnike ali žamanje je v maju znašala 27,5 €/prm, kar je 17 % več kot februarja letos (slika 4). V primerjavi z majem 2021 pa je cena krajnikov ali žamanja višja kar za 129 % (v maju lani je namreč srednja vrednost cen znašala 12 €/prm). Cena žagovine pa se je v letošnjem maju znižala v primerjavi s februarjem 2022 in sicer je znašala 18,5 €/t (-18 % v primerjavi s februarjem 2022). Kljub znižanju cene pa je letošnja majska cena žagovine še vedno za 61 % višja kot v maju lansko leto.

Slika 4: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih cen za žagarske ostanke za mesec avgust in november 2021 ter februar in maj 2022.

S sušenjem žaganega lesa so se pri tokratnem zbiranju cen v maju ukvarjala le štiri podjetja, zato podatkov ne prikazujemo.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala podatke.

Cene gozdnih lesnih sortimentov na slovenskem trgu v MAJU 2022

Katarina Flajšman, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 13.06.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0030>)

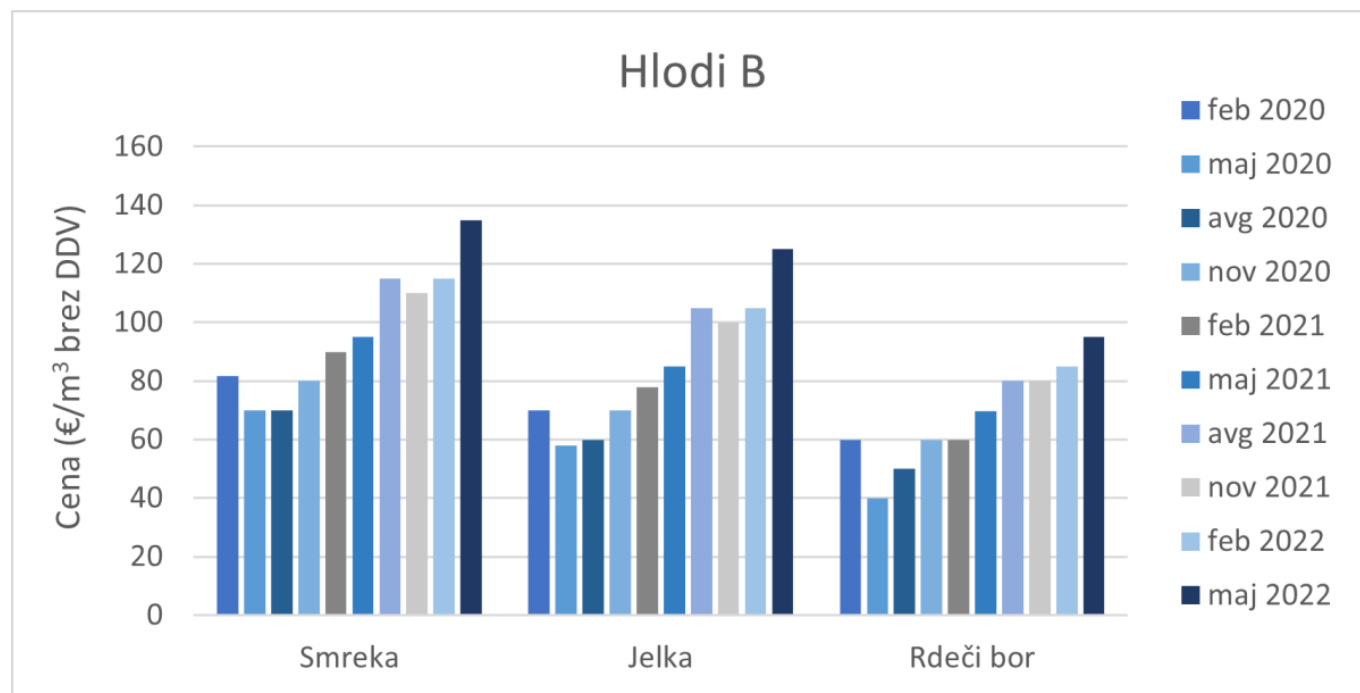

V maju 2022 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije ponovno izvedli zbiranje odkupnih cen gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov na slovenskem trgu. V tokratni anketi je sodelovalo 24 podjetij. Kar 87 % teh podjetij je manjših do srednje velikih podjetij, katerih letni odkup znaša do 30.000 m³

lesa. 13 % sodelujočih podjetij letno odkupi več kot 50.000 m³ lesa. V nadaljevanju so podane cene v €/m³ brez DDV, prikazana je srednja vrednost (mediana) vseh posredovanih cen.

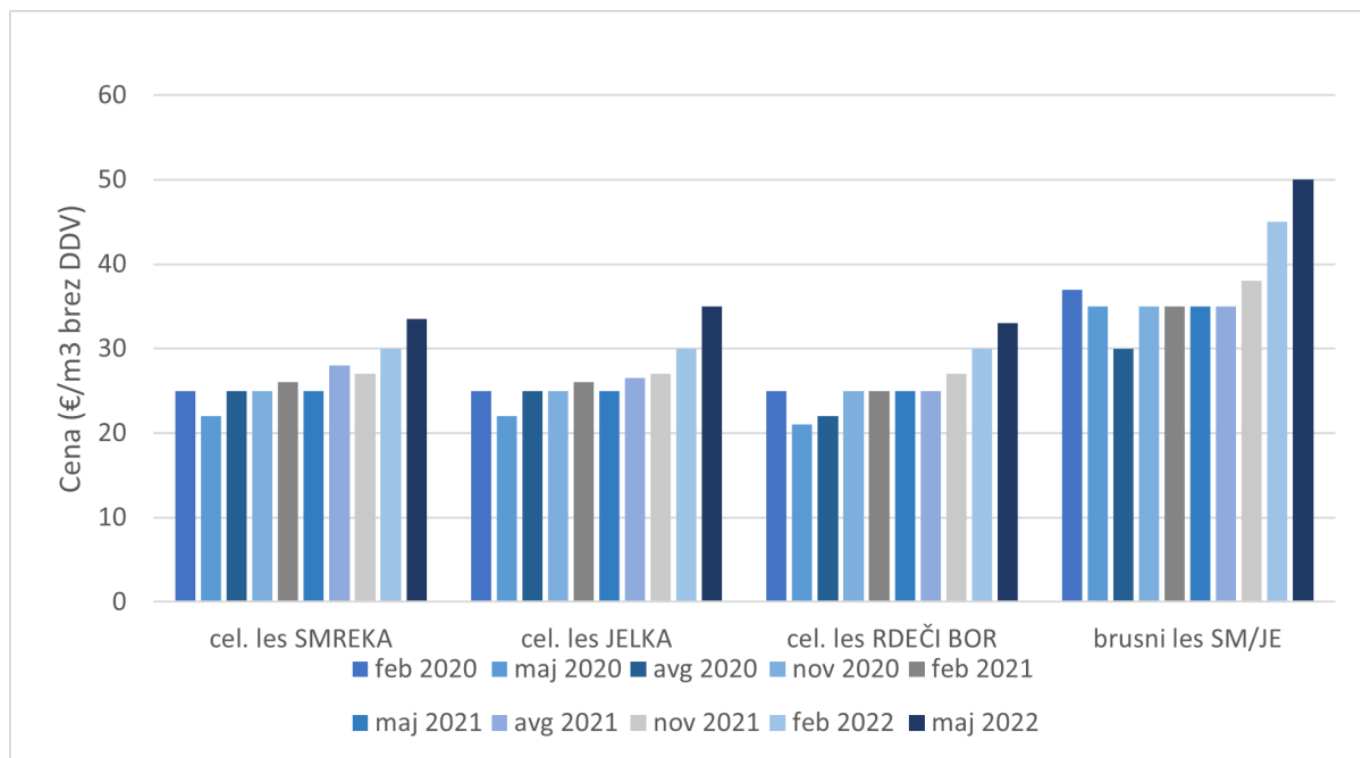
CENE OKROGLEGA LESA IGLAVCEV

Cene hlodovine iglavcev so se v maju 2022 večinoma zvišale, glede na preteklo zbiranje v februarju 2022.

Slika 1: Prikaz cen hlodovine iglavcev v letu 2020, 2021 in 2022 za kakovostni razred B.

Cene sortimentov smreke so glede na preteklo zbiranje višje od 10 do 17 %. Največje zvišanje smo zabeležili v primeru kakovostnega razreda B, kjer je srednja vrednost zbranih cen v februarju znašala 115 €/m³ brez DDV, v maju letos pa je bila cena za 20 €/m³ (brez DDV) višja. Sicer so cene hlodovine smreke za vse kakovostne razrede že več kot pred enim letom, v februarju 2021, dosegale visoke vrednosti, v maju in avgustu 2021 so se cene še dvignile. V novembru smo zaznali sicer majhen padec cen, od začetka letošnjega leta pa se cene zopet višajo. Cena hlodov smreke kakovostnega razreda A je v maju 2022 znašala 156 €/m³ brez DDV, kar je 11 % več kot februarja 2022 in 30 % več kot maja 2021. Cena hlodov smreke kakovostnega razreda C je v maju 2022 znašala 125 €/m³ brez DDV, kar je 14 % več kot v februarju 2022 in 39 % več kot v enakem obdobju lani. V primerjavi z lanskim majem, so se cene v letošnjem maju pri hlodih smreke najbolj zvišale kakovostnem razredu D1 in sicer za 50 %. Cene hlodov smreke D2 so se v primerjavi z majem 2021 zvišale za 33 %

Slika 2: Odkupne cene lesa za celulozo in plošče ter brusnega lesa iglavcev v letu 2020, 2021 in 2022.

Pri jelki smo prav tako zabeležili precejšen dvig cen v primerjavi s februarjem za vse kakovostne razrede, razen za razred D2, kjer je cena ostala enaka kot ob preteklem zbiranju (72,5 €/m³ brez DDV). Cene v ostalih kakovostnih razredih so se zvišale od 14 do 25 %. 14 % zvišanje smo zabeležili v primeru kakovostnega razreda C, kjer je cena maju 2022 znašala 114 €/m³ brez DDV, v februarju 2021 pa znašala 100 €/m³ brez DDV. V kakovostnih razredih A in B so se cene v primerjavi s preteklim zbiranjem dvignile za 18 % (razred A) in 19 % (razred B). Cena hlodov kakovostnega razreda A sedaj znaša 130 €/m³ brez DDV, kakovostnega razreda B pa 125 €/m³ brez DDV. Za 25 % so se od februarja 2022 zvišale cene hlodov jelke kakovostnega razreda D1 in sedaj znašajo 100 €/m³ brez DDV. V primerjavi z majem 2021 so cene hlodov jelke v letošnjem maju višje za 32 do 52 %.

Če primerjamo majske cene hlodovine smreke, jelke in rdečega bora s cenami v istem obdobju lansko leto ugotovimo, da so cene izrazito višje za vse drevesne vrste in kakovostne razrede. Pri vseh drevesnih vrstah zvišanje cen glede na lanski maj znaša med 30 in 52 %, v povprečju pri smreki za 33 €/m³ oz. 38 %, pri jelki za 30 €/m³ oz. 38 %, pri rdečem boru pa za 25 €/m³ oz. 42 %.

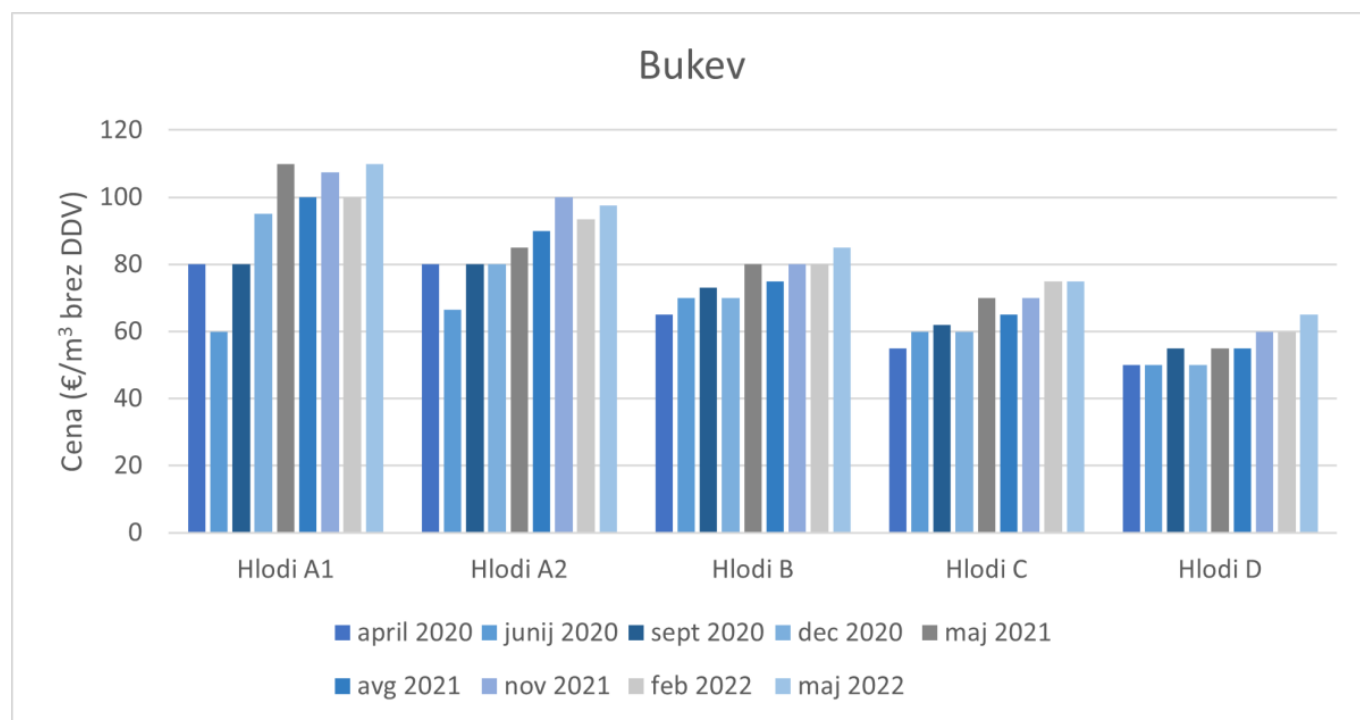
Srednja vrednost zbranih cen lesa za celulozo in plošče je bila v maju 2022 v primeru smreke, jelke in rdečega bora med 10 in 17 % višja kot februarja in je znašala 33,5 €/m³ brez DDV za smreko, 35 €/m³ brez DDV za jelko in 33 €/m³ brez DDV za rdeči bor. Pri jelki in smreki je razlog za razliko v ceni različno število poročevalskih enot; če upoštevamo iste poročevalske enote pri obeh drevesnih vrstah, mediana znaša tako pri smreki kot pri jelki 35 €/m³ brez DDV. Če cene lesa za celulozo in plošče iglavcev primerjamo s cenami v enakem obdobju lansko leto ugotovimo, da so cene za vse drevesne vrste višje in sicer v primeru rdečega bora za 32 %, v primeru smreke za 34 % in jelke za 40 %.

Srednja vrednost vseh zbranih cen brusnega lesa smreke in jelke je v letošnjem maju znašala 50 €/m³ brez DDV, kar je 5 €/m³ oz. 11 % več kot ob preteklem zbiranju cen v februarju 2022. Tako je majska

cena brusnega lesa smreke in jelke najvišja odkar na GIS spremljamo cene okroglega lesa (od maja 2017).

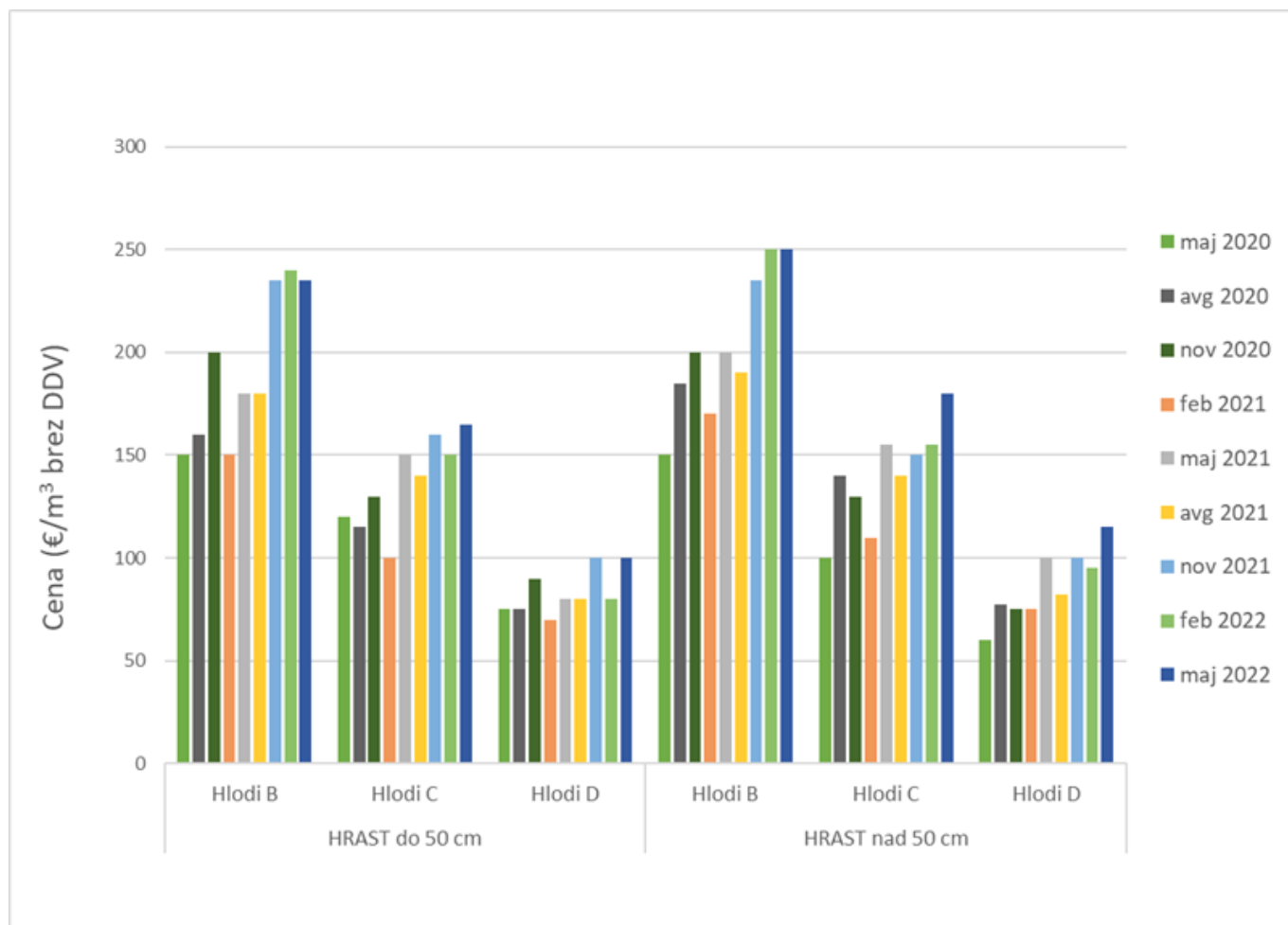
CENE OKROGLEGA LESA LISTAVCEV

Pri cenah hlodovine listavcevje v drugem kvartalu leta 2022 prišlo večinoma do zvišanja cen sortimentov.

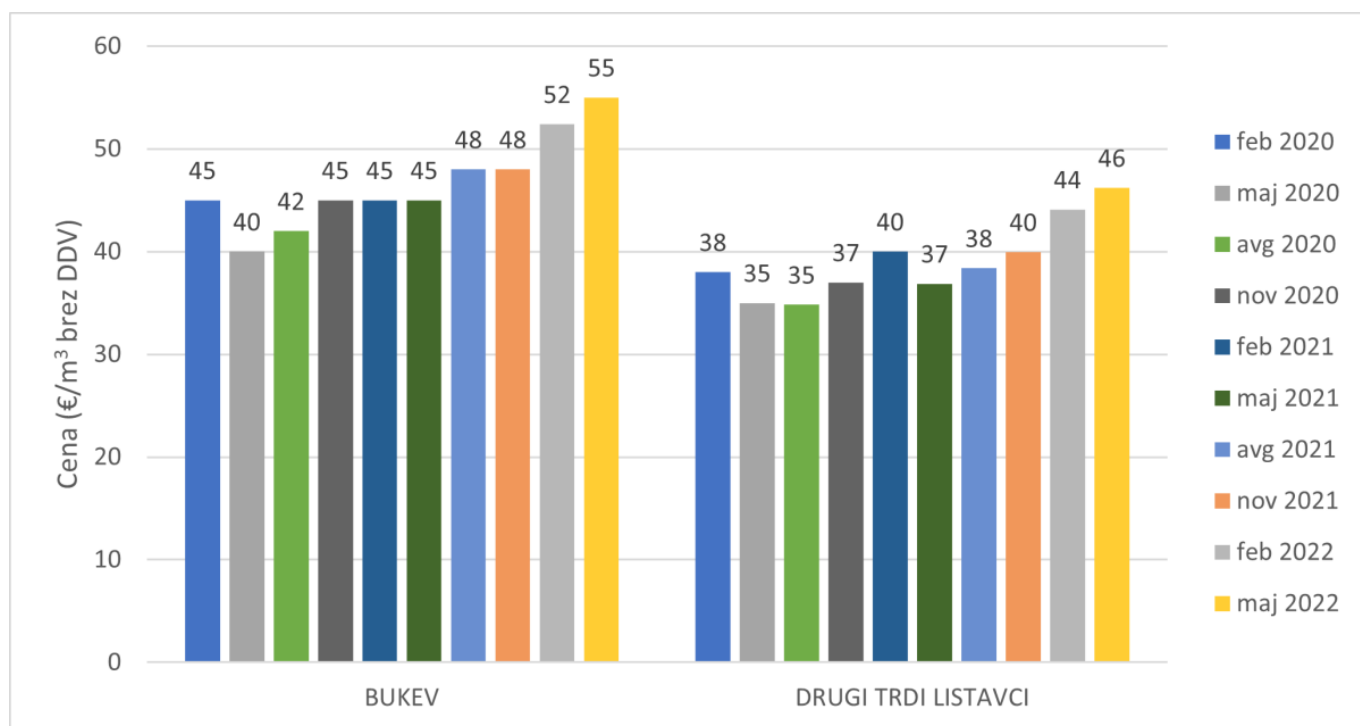
Slika 3: Prikaz odkupnih cen hlodovine bukke v letu 2020, 2021 in 2022.

Cene hlodovine bukke so od prejšnjega zbiranja cen v februarju ostale enake v kakovostnem razredu C. V vseh ostalih razredih so se cene zvišale in sicer za 4 do 10 %. V primeru kakovostnega razreda A1, je cena v februarju znašala 100 €/m³ brez DDV in je bila v maju za 10 % višja in je znašala 110 €/m³ brez DDV. V primeru kakovostnega razreda A2 je cena v maju znašala 97,5 €/m³ brez DDV in je za 4 % višja v primerjavi s februarsko ceno, ki je znašala 93,5 €/m³ brez DDV. Srednja vrednost zbranih cen za hlode bukke kakovostnega razreda B je v letošnjem maju znašala 85 €/m³ brez DDV, kar je 6 % več kot v februarju 2022. Srednja vrednost cen za hlode bukke kakovostnega razreda D pa je v maju znašala 65 €/m³ brez DDV, kar je 5 €/m³ ali 8 % več kot februarja letos. Če primerjamo cene bukkve hlodovine s preteklimi zbiranji ugotovimo, da so letošnje majske cene še vedno višje (do 18 % - za kakovostni razred D) ali enake kot v enakem obdobju lansko leto. Srednja vrednost (mediana) vseh cen za hlode bukke je v letošnjem maju znašala 80 €/m³ brez DDV, v lanskem maju pa 75 €/m³ brez DDV.

Slika 4: Prikaz odkupnih cen hlodovine hrasta v letih 2020, 2021 in 2022 za kakovostne razrede B, C in D (opomba: pri interpretaciji cen hlodov hrasta je zaradi manjšega števila poročevalskih enot v nekaterih obdobjih, potrebna previdnost).

Cene hlodovine hrasta nam je tokrat posredovalo 10 podjetij. Srednje vrednosti cen hlodov hrasta vseh kakovosti (razen pri kategoriji B) in premera do 50 cm so se v primerjavi z mesecem februarjem v vseh kakovostnih razredih zvišale od 8 do 25 %. V primeru kakovostnega razreda B pa so se cene znižale za 2 %. Srednje vrednosti cen hlodov hrasta premera nad 50 cm so pri kakovostni kategoriji B ostale enake, pri vseh ostalih kakovostnih razredih pa so se v primerjavi s februarjem 2022 v letošnjem maju zvišale od 11 do 21 %. V primerjavi z majem 2021 so se cene hlodov hrasta premera do 50 cm zvišale za 10 do 45 %, pri hlodih za proizvodnjo furnirja prve kakovosti (F2) so se cene zvišale kar za 125 €/m³ brez DDV in tako letošnja majska mediana cen znaša 400 €/m³ brez DDV. Za hlode premera nad 50 cm pa letošnja majska mediana cen znaša 500 €/m³ brez DDV, kar je 150 €/m³ več kot je znašala v maju 2021. Podoben rast cen smo zaznali tudi pri hrastovih hlodih za proizvodnjo furnirja druge kakovosti (F2) in sicer je v maju 2022 srednja vrednost hlodov premera do 50 cm znašala 325 €/m³ brez DDV, pri dimenziji nad 50 cm pa 400 €/m³ brez DDV.

Slika 5: Odkupne cene lesa za celulozo in plošče bukve in drugih trdih listavcev v letu 2020, 2021 in 2022.

Srednja vrednost zbranih cen lesa za celulozo in plošče se je v primeru bukve v maju 2022 glede na preteklo zbiranje v februarju 2022 zvišala za 5 % in je znašala 55 €/m³ brez DDV. Cena se je zvišala tudi v primeru drugih trdih listavcev, in sicer za 5 % ter je v maju znašala 46 €/m³ brez DDV. Če primerjamo ceno v maju letos s ceno v enakem obdobju lansko leto ugotovimo, da je letošnja cena v primeru bukve za 10 €/m³ (brez DDV) višja, v primeru drugih trdih listavcev pa je cena za 9 €/m³ (brez DDV) višja.

CENE LESA ZA KURJAVO

Srednja vrednost zbranih cen lesa za kurjavo v maju, v primerjavi s cenami v februarju, ostaja enaka ne glede na drevesno vrsto. Tako trenutna srednja vrednost vseh posredovanih cen lesa bukve znaša 60 €/m³ brez DDV, srednja vrednost vseh posredovanih cen lesa drugih trdih listavcev pa znaša 52,5 €/m³ brez DDV. V primerjavi s cenami v enakem obdobju lansko leto so letošnje majske cene bukovega lesa za kurjavo za 9 % višje (oz. za 5 €/m³), v primeru drugih trdih listavcev pa so tudi za 5 % višje (oz. za 2,5 €/m³).

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala podatke.

Trg lesnih peletov v Sloveniji v letu 2021

Katarina Flajšman, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

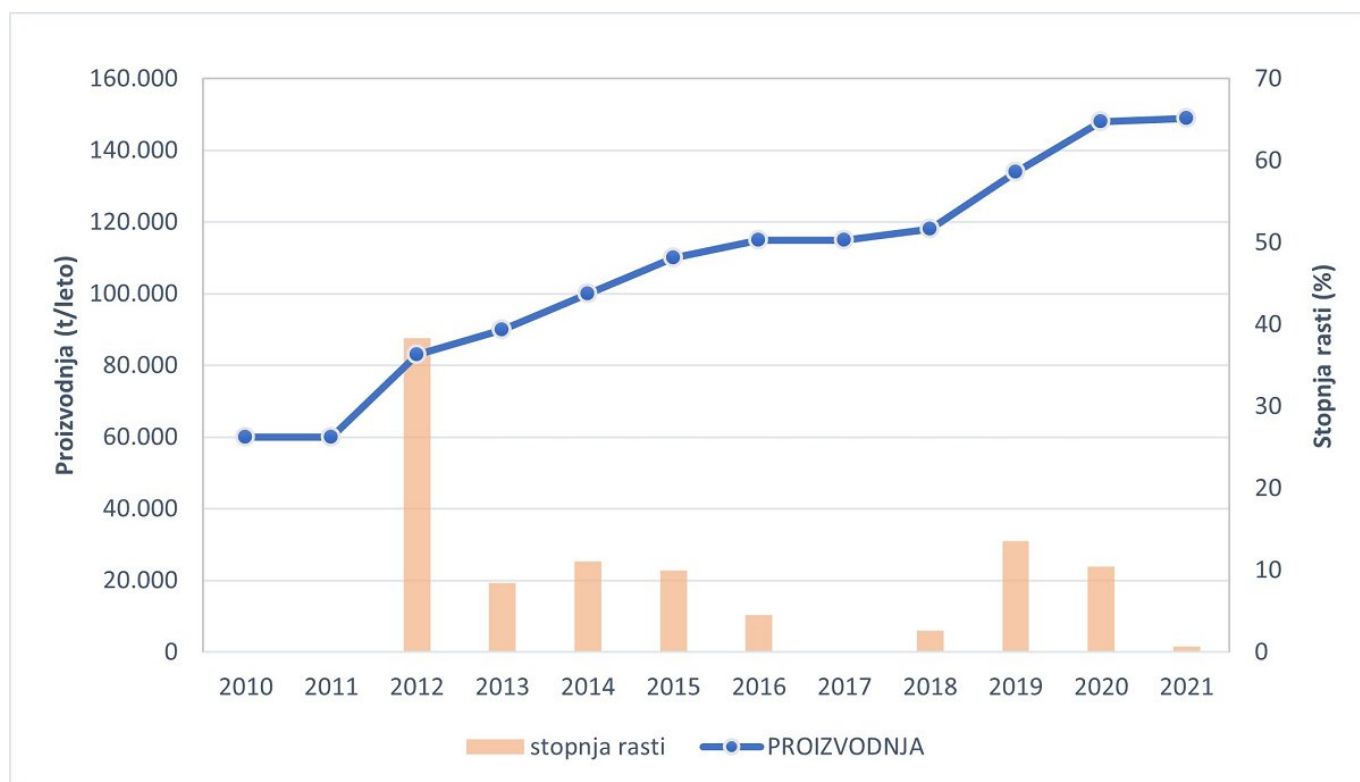
Objavljeno na spletu 20.06.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0031>)

Proizvodnjo peletov v Sloveniji spremljamo že od leta 2010 in podatki kažejo, da le ta narašča. V maju 2022 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije ponovno opravili raziskavo med slovenskimi proizvajalci lesnih peletov.

PROIZVODNJA

Na podlagi zbranih podatkov smo ugotovili, da je proizvodnja peletov v Sloveniji v letu 2021 skupno znašala 149.000 ton, kar je 0,7 % več kot v letu 2020 (slika 1). V letu 2021 smo evidentirali 23 poslovnih subjektov, ki proizvajajo pelete za trg, med katerimi prevladujejo manjši proizvajalci. Največji proizvajalec je proizvedel nad 50.000 ton lesnih peletov, majhen delež je tudi podjetij, ki so proizvedli med 10.000 in 20.000 ton peletov. Ocenjujemo, da je na tem področju aktiven še kakšen proizvajalec, ki ga tekom raziskave nismo evidentirali.

Slika 1: Prikaz proizvodnje peletov v Sloveniji v tonah/leto med leti 2010 in 2021 ter prikaz stopnje rasti proizvodnje (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

ZUNANJA TRGOVINA

V zadnjem desetletju je bila Slovenija neto uvoznik peletov z izjemo leta 2017 in 2021, ko je bil izvoz večji od uvoza (slika 2). V letu 2021 smo glede na začasne podatke Statističnega urada RS (SURS) uvozili 167.011 ton lesnih peletov, kar je 35 % manj kot leta 2020 in hkrati najmanj v zadnjih šestih letih. Prevladujoče države iz katerih je Slovenija v lanskem letu uvažala lesne pelete so bile Ukrajina (25 % skupnega uvoza peletov), Romunija (22 %) in Avstrija (19 %). Lani se je v primerjavi z letom 2020 najbolj povečal uvoz peletov iz Slovaške (ki sicer predstavlja 9 % skupnega uvoza v 2021), kar za 60 % pa se je zmanjšal uvoz iz Romunije. Več podatkov o uvozu lesnih peletov v zadnjih dveh letih prikazujemo v spodnji preglednici.

Preglednica 1: Uvoz lesnih peletov po državah v letih 2020 in 2021 (podatki za leto 2021 so začasni) (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije)

	2021	2020	INDEKS 21/20
Ukrajina	41.183	58.271	70,7
Romunija	36.415	92.053	39,6
Avstrija	30.997	33.168	93,5
Bosna in Hercegovina	16.438	19.014	86,5
Slovaška	14.292	2.172	658,1
Hrvaška	8.006	18.072	44,3
Ruska federacija	6.387	10.950	58,3
Druge države (npr. Nemčija, Italija, Madžarska, Češka,...)	13.294	23.345	56,9
SKUPAJ	167.011	257.043	65,0

Izvozne količine predstavljajo tako peleti slovenskih proizvajalcev kot tudi peleti, ki so bili predhodno uvoženi v Slovenijo (t. i. ponovni izvoz ali re-export). Zaradi živahne trgovine s peleti je za nacionalno raven uporaben kazalec zunanjetrgovinskega primanjkljaja oziroma presežka, ki je izračunan bilančno (izvoz – uvoz). Za razliko kot v predhodnih letih (z izjemo leta 2017), smo v letu 2021 na trgu lesnih peletov zabeležili zunanjetrgovinski presežek, kar dokazuje, da je bila proizvodnja peletov večja od porabe. Na podlagi podatkov SURS je lani zunanjetrgovinski presežek znašal 36.000 ton.

Slika 2: Uvoz, izvoz, zunanjetrgovinska bilanca ter bilančna poraba lesnih peletov v obdobju 2012–2021 (podatki za leto 2021 so začasni) (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije).

Izvoz lesnih peletov je glede na začasne podatke SURS-a v letu 2021 znašal 202.931 ton kar je 3 %

več kot leta 2020 in 19 % več kot v povprečju obdobja 2015–2019. Prevladujoči uvozni trg lesnih peletov za Slovenijo ostaja Italija (84 % skupnega izvoza iz Slovenije), z 10 % sledi Avstrija, 5 % količin pa smo lani izvozili v sosednjo Hrvaško. Glede na leto 2020, se je lani za 20 % povečal izvoz peletov v Avstrijo, v Italijo za 4 %, na Hrvaško pa zmanjšal za 35 %.

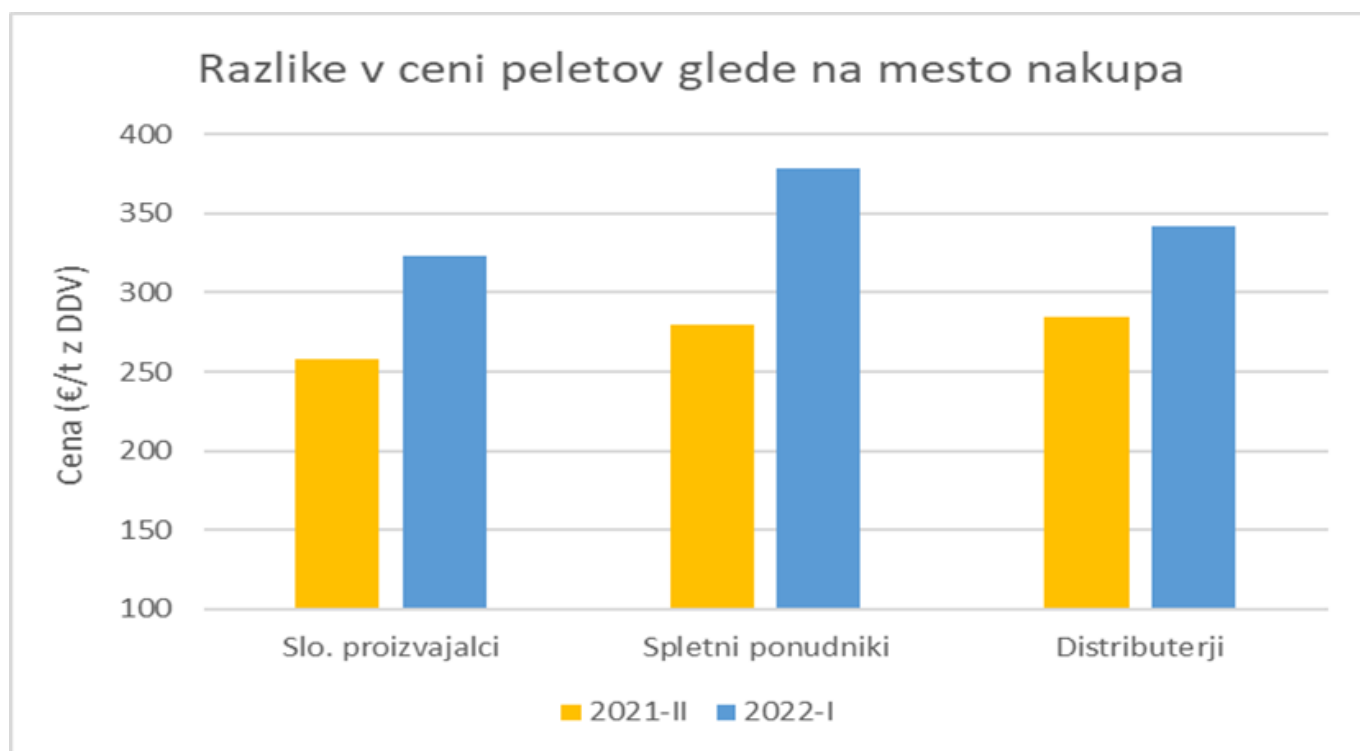
CENE PELETOV

Za tono peletov pakiranih v 15 kg vreče bomo trenutno (ob koncu kurilne sezone 2021/22) odšteli v povprečju 344 € (z vključenim DDV), kar je 25 % več kot ob začetku kurilne sezone. V primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu pa je cena za 28 % višja (slika 3).

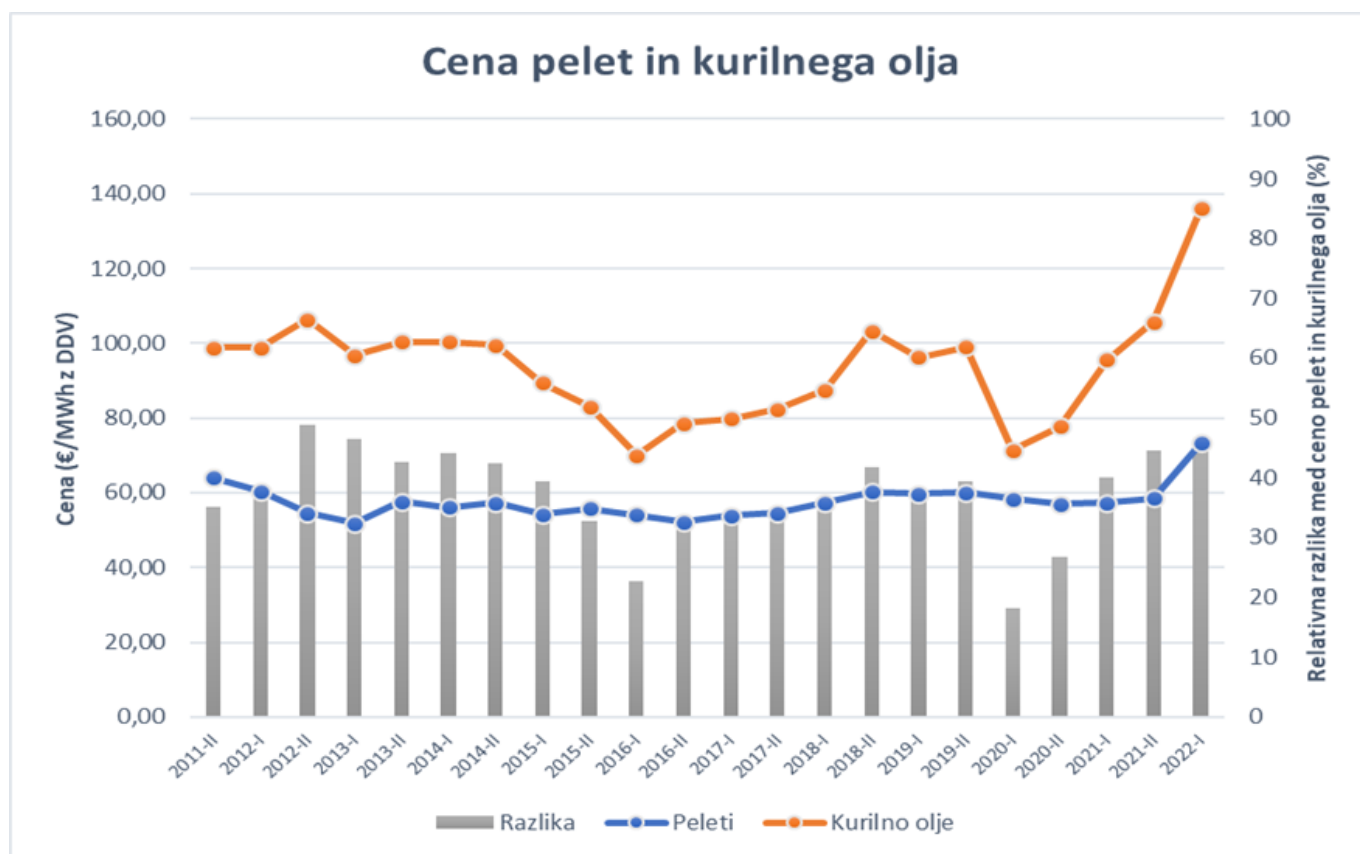
Slika 3: Cene peletov dostopnih na slovenskem trgu v €/t z DDV med 2011 in 2022 in prikaz stopnje rasti cen (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Peleti v razsutem stanju so v povprečju do 15 €/tono cenejši, peleti v »Big-Bag« vrečah pa so v povprečju do 35 €/t cenejši kot peleti pakirani v 15 kg vreče. Cena se razlikuje tudi glede na mesto nakupa. Pri slovenskih proizvajalcih so cene običajno najnižje, najvišje so pri distributerjih (slika 4). Trenutno so cene pri distributerjih za 17 % višje kot neposredno pri slovenskih proizvajalcih, pri spletnih ponudnikih pa so cene za 6 % višje kot neposredno pri proizvajalcih. Ob koncu kurilne sezone 2021/2022 so se cene glede na začetek kurilne sezone zvišale; pri slovenskih proizvajalcih za 25 %, spletnih ponudnikih za 23 %, pri distributerjih pa za 33 %.

Slika 4: Cene peletov v €/t z DDV v kurilni sezoni 2020-2022 glede na mesto nakupa (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Peleti so kot najdražja oblika lesne biomase trenutno 46 % cenejši od cene kurilnega olja. Cena kurilnega olja se je od oktobra 2021 dvignila za 29 % in trenutno (druga polovica maja 2022) znaša 136 €/MWh, cena peletov pa trenutno znaša 73 €/MWh. Največjo razliko med ceno peletov in kurilnega olja pa smo zabeležili v drugi polovici leta 2012, ko so bili peleti za skoraj 50 % cenejši glede na ceno kurilnega olja.

Slika 5: Prikaz cene peletov in kurilnega olja v €/MWh ter relativne razlike med ceno peletov glede na kurilno olje v % (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Več o peletih in zagotavljanju kakovosti lesnih peletov je dostopno na povezavi: <http://www.s4q.si/>

Obiskali smo ElmiaWood 2022

Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
dr. Nike Krajnc, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Urban Žitko, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 28.06.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0032>)

Z enoletno zamudo, so se od 2. do 4. junija ponovno odprla vrata največjega gozdarskega sejma ElmiaWood. Od zadnjega dogodka je minilo pet let in zgodilo se je veliko, tako na področju proizvajalcev strojev kakor tudi na področju tehnoloških novitet. Elmia Wood je za mnoge najpomembnejši sejem, kjer so razstavljeni vsi stroji s področja gozdarstva in nekateri obiskovalci se odpravijo na dolgo pot z velikimi pričakovanji. Letos pa smo bili slabše obveščeni nekoliko razočarani nad očitnim dejstvom, da so veliki proizvajalci strojev prek svoje zveze ustanovili sejem, katere organizatorji so sami, zato na letošnji ElmiaWood niso sodelovali. Trenutno ostaja nejasno ali sploh še kdaj bodo sodelovali s podjetjem Elmia? Ali bo s tem status največjega sejma prevzela AustroFoma?

Ali se bodo obiskovalci iz tujine vrnili čez štiri leta? Vse to ostajajo odprta vprašanja, ki so v veliki meri odvisna od dogovora med »velikimi« in organizatorjem sejma Elmia.

Po zapisu organizatorja Elmia se je letos skoraj 26.000 obiskovalcev sprehodilo po poti, ki je je vodila do več kot 270 razstavljalcev iz 22 različnih držav. Med njimi smo imeli priložnost obiskati tudi največje slovenske (TAJFUN PLANINA D.O.O.; TAJFUN LIV D.O.O.; PIŠEK-VITLI KRPAN, D.O.O.; UNIFOREST D.O.O. in VERIGA K.F., D.O.O.). Na sejmu je svetovno premiero doživel tudi 100 % električni kombinirani stroj, ki je delno stroj za sečnjo in delo zgibni polprikoličar proizvajalca MALWA. In kot zanimivost naj povemo še to, da naj bi baterija zadostovala za cel delovni dan, stroj pa naj bi se polnil ponoči. Večina proizvajalcev strojev, ki so bili na ogled so poudarjali predvsem novitete na področju udobja in varnosti za operaterja ter učinkovitost in okoljsko sprejemljivost.

Priložnosti za srečanje z navdušenci nad gozdarsko tehniko je bilo obilo in ta energija se je čutila tudi ob poti. Po daljšem obdobju izoliranosti od tovrstnih sejmskih aktivnosti je očitno, da si je veliko ljudi želelo sejem kot kraj srečanja.

Slika 1: Razstavní prostori slovenskih proizvajalcev gozdarske opreme so bili prostorsko med največjimi.

Na sejmu pa smo lahko obiskali tudi nekaj bolj tematsko usmerjenih točk, kot so:

Wood Innovation Loop

V tako imenovani zanki znanja so kolegi s Švedskega gozdarskega inštituta SkogForsk kot inovativen način gospodarjenja z gozdovi predstavljali sonaravno gospodarjenje z gozdovi. Nekaj kar slovenska stroka pozna in zasleduje že desetletja. Mlajši gozdarji, ki prihajajo iz slovenske šole to verjetno poznajo kot edino alternativo. Zgodba je povsem drugačna v severnih deželah, kjer se način gospodarjenja bistveno razlikuje od našega. V zanki znanja so tako obiskovalci spoznavali celoten cikel v gozdarstvu in med drugim različne postopke gospodarjenja, kot so načini redčenj, izbira vrstne pestrosti in upoštevanje narave. Tekom gozdne poti so bile pripravljene različne tematske točke, kjer so strokovnjaki obiskovalce ozaveščali o prednostih sonaravnega gospodarjenja s ciljem najbolje gospodariti z gozdom, upoštevajoč podnebje, okolje in varnost.

Slika 2: Sonaravno gospodarjenje na Švedskem predstavlja "inovacijo"

Drone Zone

Brepilotni letalniki vstopajo v svet gozdarstva, zato so jim na ElmiaWood 2022 namenili posebno pozornost. Tu smo si lahko ogledali in izkusili, kako lahko uporabite to novo tehnologijo za pridobivanje podatkov o gozdu. Tudi med tovrstnimi tehnologijami smo na sejmu morda pogrešali opremo za zajem podatkov na večjih površinah. Razstavljalci so predstavili opremo, ki jo pri svojem

delu že uporabljajo tudi slovenski strokovnjaki. Po besedah enega izmed slovenskih obiskovalcev pa kljub temu ni bilo razočaranja, saj je pozitivno že dejstvo, da smo v domačem okolju tehnološko gledano še v stiku s časom.

Slika 3: Veliko zanimanje je bilo v razstavnem delu, kjer so se predstavili droni.

TIMBERSPORTS®

TIMBERSPORTS® je ekstremni šport, v katerem tekmovalci nastopajo v šestih različnih disciplinah, od tega v treh s sekiro in dveh z motorno žago ter v disciplini, ki se izvaja z dva metra dolgo ročno žago. Tekmovanje v vseh disciplinah se izvaja z merjenjem časa in zmaga tekmovalca, ki z disciplino opravi v najhitrejšem možnem času. Šport je v Evropo prišel leta 2001, v ZDA pa so začeli s tekmovanjem že leta 1985. Tekmovalne discipline simulirajo sekanje drevesa ali rezanje že posekanega drevesa, športniki pa s tem dokazujejo moč, pogum, tehniko in vzdržljivost. Sicer pa s samo gozdno proizvodnjo športne discipline nimajo dosti skupnega.

Slika 4: Tekmovanje v moči s sekiro (simuliranje sekanje drevesa).

Projekt Smallwood

Sejem ElmiaWood smo obiskali v sklopu mednarodnega projekta Smallwood, ki poteka pod okriljem programa ForestValue. V sklopu projekta Smallwood smo okoljske vplive, tehnične zmogljivosti in ekonomsko presojo opravljali tudi na opremi, ki jo je projektni partner Bracke Forest predstavil v sklopu svojega razstavnega prostora. Podjetje Bracke Forest je vodilno v svetu na področju proizvodnje mehanizacije za obnovo gozdov po končni sečnji (priprava tal in sadnja). Podjetje Bracke Forest proizvaja gozdarsko opremo in stroje že od leta 1922. Pri razvoju opreme sledijo načelu zmanjšanja okoljskih vplivov mehanizacije na okolje, ne da bi pri tem znižali standarde za tehnično in ekonomsko učinkovito gozdarstvo. Predstavil so procesorsko glavo C16.c namenjeni sečnji tanjšega drevja in s tem predstavil tudi projekt, rezultate projekta in tehnologije, ki smo jih preizkušali v štirih državah (to so Švedska, Finska, Slovenija in Španija).

Slika 5: Razstavni prostor Smallwood projektne partnerja Bracke forestry

Zaključek

Obiskovalci smo si lahko ogledali predvsem opremo za lastnike gozdov, kot so prikolice in nakladalniki za hlode ter štirikolesniki. Na ogled je bilo tudi nekaj »težke mehanizacije« kot so sekalniki, drobilniki, manjši stroji za sečnjo... Predvsem je ElmiaWood 2022 minil v duhu manjših strojev za profesionalno uporabo, tako da se je sejem kljub odsotnosti vodilnih proizvajalcev mehanizacije vsekakor splačalo obiskati. Sejem ElmiaWood bo ponovno odprl vrata 2025.

Slika 6: Logotip projekta Smallwood